

www.franciscaansbezinnen.be

Broosheid dragen

Franciscus en Clara
als kwetsbare heiligen

TAU - VASTENBEZINNING 2024

WEEK 5: WELKOM BROEDER LICHAAM

Franciscus wordt steeds zieker.

Twee jaar voor zijn dood wordt zijn oogandoening met een brandend ijzer behandeld. Franciscus is blind. Hij heeft een leverandoening, zijn benen en voeten zijn gezwollen, zijn buik is opgezet.

Op La Verna heeft hij in een visioen de wondtekenen ontvangen. Franciscus heeft zich zijn leven lang gespiegeld in de arme, lijdende Christus. Van in het begin al, in San Damiano, werd hij met dit beeld van Jezus geconfronteerd op het grote kruis dat daar hing.

Hij verbond zijn eigen lijden met het lijden van Jezus . Mee-lijden met de gekruisigde Christus gaf hem de kracht om het eigen lijden te dragen.

In een visioen op La Verna worden de wondtekenen van de gekruisigde in het lichaam van Franciscus duidelijk. Hij heeft daar zelf heel weinig over verteld. Meer zelfs: hij heeft al het mogelijke gedaan om die wonden te verbergen. Alleen zijn meest vertrouwde gezellen wisten ervan. Franciscus wilde niet dat 'de geheimen van de Heer' bekend werden.

De bloedende wonden wellicht zijn ziekte nog erger gemaakt en hem verder uitgeput.

Stilaan begint er iets te veranderen in Franciscus:

Op een nacht heeft hij pijn en vraagt hij een broeder citer te spelen voor hem om zijn pijn draaglijker te maken.

Ook 's nachts heeft hij ineens zin in peterselie. Hij roept zijn broeders wakker en vraagt hen om peterselie te gaan plukken. Broeder kok maakt hem erop attent dat het nacht is. Hoe zouden zij nu peterselie kunnen vinden. En toch, Franciscus dringt aan. De broeders komen buiten en, het verhaal zou het verhaal niet zijn, vinden moeiteloos een bos peterselie .

Het verhaal is geschreven om de heiligheid van Franciscus te benadrukken maar mij interesseert iets anders: Franciscus neemt eindelijk zijn eigen behoeften serieus. Hij laat hier iets varen van die uiterste gestrengheid tegenover zijn lichaam. Franciscus maakt hier een ommekeer.

En toch blijft zijn geweten hem verwijten maken dat hij teveel zorg besteedt aan zijn lichaam. Op een dag vertelt hij over deze gewetenskwelling aan een broeder. Behoedzaam confronteert de broeder dan Franciscus met zijn overdreven gestrengheid tegenover zijn lichaam.

De broeder zegt: "Is er iets dat je beter gediend heeft dan je lichaam? Het is je gehoorzaam geweest in al de omstandigheden waarin je het vroeg. Zolang het kon heeft je lichaam je bevelen uitgevoerd."

Franciscus kan niet anders dan dit bevestigen.

De broeder gaat verder: “Broeder Franciscus, is dat de manier waarop trouwe vrienden elkaar hun dankbaarheid tonen, dat ze wel graag een weldaad ontvangen maar in tijden van nood van hun kant de gever, zoals hij verdient, ter wille zijn? Nee, vader, zo mag u niet doen. Zo mag u uw vriend niet in de steek laten.”

Franciscus is verrast en antwoordt: “God zegene je, mijn zoon, dat je mij in mijn gewetensbezwaren zo wijs en heilzaam geholpen hebt.”

En hij wendt zich tot zijn lichaam en zegt: “Wees maar blij, broeder lichaam, en laat me verder wat met rust. Je zult zien dat ik van nu af graag je wensen vervul en zo gauw als ik kan aan je klachten tegemoet kom.”

Wat een terechtwijzing van een broeder kan betekenen: Franciscus neemt een grote horde. Zijn ergste vijand is zijn broeder geworden.

Hij heeft beseft dat zijn lichaam noden en behoeften heeft en dat het niet verkeerd is daaraan tegemoet te komen. Van ‘God dienen in de geest’ is hij met zijn voeten op de grond gekomen. Franciscus kruipt in zijn lichaam en wil het niet meer ontstijgen.

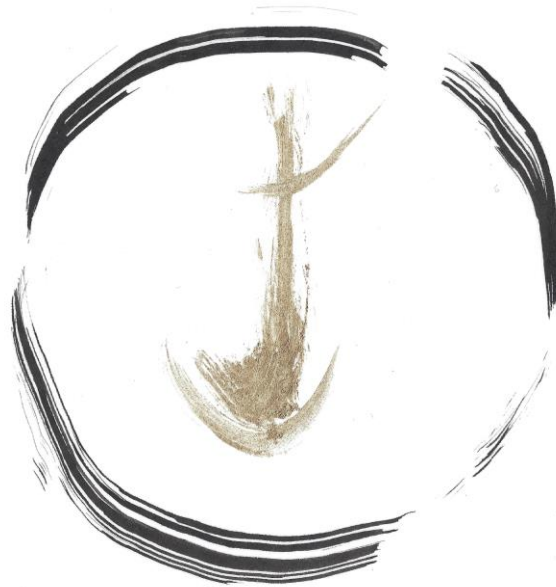
Franciscus is echter mens geworden, meer mens.

Zes maanden voor zijn dood brengen de broeders hem naar San Damiano waar hij in een klein hutje ligt bij het kloostertje van Clara. Ook dat zijn niet de comfortabelste omstandigheden.

Zuster dood is in aantocht. Franciscus heeft het moeilijk. De muizen kruipen over zijn bed. Hij doet zijn beklag in zijn gebed: hij begint medelijden met zichzelf te krijgen. Hij bidt tot God dat hij het toch wel erg te verduren had.

Hij die zijn hele leven de klaagzangen in de psalmen gebeden heeft en zich inleefde in het lijden van de Heer, kan hier klagen over zijn eigen pijn en ongemakken.

Klagen is één van de verwerkingsmechanismen die ons gegeven zijn om met onze pijn en onmacht om te gaan.

DE KUNST VAN WANKELMOEDIGHEID

Sandra getuigt over de broosheid van alledag en houdt een pleidooi voor wankelmoedigheid: de moed om te durven wankelen, om te balanceren op een slappe koord tussen kraken en kabbelen, tussen licht en schaduw, tussen verdriet en schaamte, frustratie en lastigheid...

Om er enkele voorbeelden bij te halen:

zoals voelen dat mijn draai vinden in de flexibele wereld van altijd rapper en complexer vaak niet lukt. Dat achterop hinken daarin nu eenmaal mijn realiteit is, waar ik voel dat de takjes soms behoorlijk hoog hangen en mijn armen te kort lijken. Overdonderd en oversopt nu en dan. Frustratie daarbij misschien ook? Niet altijd even goed meekunnen in professionele context zoals jonge collega's

Vermoeidheid voelen en flanellen benen na een lange werkdag. Recuperatie die soms tergend langzaam lijkt te gaan.

Spartelen en wroeten met eerste tekenen van ouder worden. Minder snel bij de pinken.

Gevoelens van eenzaamheid die af en toe opspelen en gemis aan betekenisvolle contacten bij momenten. Hoe vinden wij elkaar?

Maar vanuit het delen met elkaar van die breekbaarheid en broosheid ontstaan er echte, mooie verbindingen. Ze schreef een wens:

Ik wens je de kunst van wankelmoedigheid. Hoe tegendraads dit misschien klinkt. Ik wens je deze nieuwe blik: als je langer blijft kijken in een donkere hemel, ontdek je dat er massa's sterretjes zijn die daarin oplichten. Het komt erop aan lang genoeg in dat donker te staren... Zou dit een glimp van verrijzenis kunnen zijn?

VRAGEN TER INSPIRATIE

Wat raakt mij in het verhaal van Franciscus en de peterselie? Heb ik een favoriete kruid als smaak?

Spreek ik mijn lichaam soms aan als broeder (of zuster)? In welke context?

Bid ik soms de (klaag)psalmen? Hoe inspireren die mij?

Wat heeft mij geraakt in de getuigenis van Sandra? Wat klonk vertrouwd? Wat was voor mij moeilijk?

TAU - VASTENBEZINNING 2024

Tekst: Francine
Afbeeldingen: inwezig.be

Meer info op
www.franciscaansbezinnen.be

